

ETICKÝ KÓDEX

AdLa_{S.F.O.}

Analyticko-diagnostické laboratórium a ambulancie s.r.o.
Vajanského 1, 080 01 Prešov
www.adla.sk

O SPOLOČNOSTI

AdLa s.r.o. je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti laboratórnej medicíny od r. 1996. Je zmluvným partnerom všetkých zdravotných poisťovní v SR. Teritoriálne pôsobí v prešovskom a košickom samosprávnom kraji na území SR. Poskytuje laboratórnu diagnostiku zdravotníckym zariadeniam v laboratórnych odboroch klinickej imunológie a alergológie (diagnostika alergických ochorení, imunopatologických stavov, imunodeficity, autoimunitné ochorenia), klinickej biochémie, hematológie, klinickej mikrobiológie (infekčná séroológia, molekulárna biológia).

V roku 2004 ako prvé laboratórium v SR bolo akreditované v odbore klinická imunológia a alergológia a v roku 2006 aj v odbore klinická biochémia. Prístrojové vybavenie laboratórií je na špičkovej svetovej úrovni. Vysoká erudovanosť personálu a jeho kontinuálne vzdelávanie je v spojení s prístrojovým vybavením zárukou vysokej kvality poskytovaných laboratórnych vyšetrení.

AdLa s.r.o. je poskytovateľ odbornej ambulantnej starostlivosti v medicínskom odbore klinická imunológia a alergológia s denným stacionárom a funkčnou diagnostikou.

AdLa s.r.o. je najkomplexnejším zdravotníckym zariadením v SR pre medicínsky odbor klinická imunológia a alergológia, pretože komplexne diagnostikuje a lieči vo svojich laboratóriách a odborných ambulanciách alergické ochorenia a poruchy imunity v jednom komplexe .

Zameriava sa na liečbu: alergií na hmyz, roztoče a plesne, peľ, liekové alergie, zápal spojiviek, atopický ekzém, potravinové alergie, potravinové intolerancie, vrodených a získaných porúch imunitného systému, imunodeficitných stavov, chronických infekcií a zápalov, diagnostiku autoimunitných ochorení (neuroológia, hepatológia, nefrológia, reumatológia, gastroenterológia, dermatológia, hematológia).

Je školiacim pracoviskom SZU pre lekárov v odbore klinická imunológia a alergológia.

AdLa s.r.o. venuje stálu pozornosť zvyšovaniu kvality a inováciám diagnostických a liečebných postupov v súlade s najmodernejšími poznatkami, aby mohla trvale zabezpečovať zlepšovanie zdravia pacientov.

ETICKÝ KÓDEX

Etický kódex predstavuje súhrn základných etických pravidiel správania sa, ktoré vychádzajú z platných právnych noriem, ako aj zo všeobecne uznávaných hodnôt spoločnosti. Etický kódex stanovuje zásady správania sa vo vzťahu k pacientom, verejným inštitúciám, obchodným partnerom a ďalším tretím osobám, ako aj vo vzťahu medzi AdLa s.r.o. a jeho zamestnancami a medzi zamestnancami AdLa s.r.o. navzájom.

Závaznosť Etického kódexu pre zamestnancov spoločnosti AdLa s.r.o.

Zamestnanec za všetkých okolností rešpektuje Etický kódex svojej profesie, najmä:

Etický kódex zdravotníckeho pracovníka (Príloha č.1) , Charta práv pacientov v Slovenskej republike (Príloha č.2),

Etický kódex je záväznou normou správania sa zamestnanca spoločnosti AdLa s.r.o.. Od všetkých zamestnancoch sa očakáva, že sa oboznámia s týmto Etickým kódexom a pri vykonávaní svojej každodennej práce budú dodržiavať a uplatňovať princípy v ňom uvedené. Porušenie princíпов Etického kódexu je vnímané ako porušenie pracovnej disciplíny, čo môže vyústiť do ukončenia pracovného pomeru so zamestnancom.

1. Zásady správania sa k pacientom a tretím osobám

1.1 Ochrana dobrého mena a povesti AdLa s.r.o.

Každý zamestnanec AdLa s.r.o. je povinný vystupovať voči pacientom, klientom, obchodným partnerom a ďalším tretím osobám tak, aby nepoškodzoval a neohrozoval dobré meno a dobrú povesť spoločnosti AdLa s.r.o., či už na pracovisku alebo mimo neho. Zamestnanci konajú profesionálne, svedomito, zodpovedne, v dobrej viere a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a ustanoveniami tohto Etického kódexu. Zamestnanci sa vyhýbajú konaniu, ktoré by mohlo byť v rozpore s plnením ich pracovnoprávných povinností, v rozpore s cieľmi AdLa s.r.o. a jeho hodnotami, alebo by mohlo ohroziť dôveryhodnosť spoločnosti ako kvalitného a seriózneho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Zamestnanci AdLa s.r.o. si uvedomujú, že svojim správaním pri komunikácii s pacientami, klientmi a tretími osobami zároveň našu spoločnosť aj reprezentujú. Súčasťou reprezentácie spoločnosti AdLa s.r.o. navonok je aj zovňajšok zamestnanca, preto sú zamestnanci pri plnení pracovných úloh primerane a vhodne oblečení a rešpektujú hygienické požiadavky konkrétneho pracoviska na predpísaný pracovný odev .

1.2 Vzťah k pacientovi

Všetci zamestnanci AdLa s.r.o. sa chovajú voči pacientom a klientom zdvorilo a v súlade so zásadami slušného správania tak, aby pacienti a klienti vnímali, že sú vítaní. Sú ústretoví pri riešení ich záležitostí a problémov, na ich otázky im poskytujú adekvátne a zrozumiteľné informácie. Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zdravotnícki pracovníci rešpektujú nedotknuteľnosť života a zdravia pacienta, jeho ľudskú dôstojnosť a česť, právo na ochranu osobnosti, najmä zdravia a súkromia. V AdLa s.r.o. sa kladie dôraz na empatický, citlivý a individuálny prístup k pacientovi. Zdravotnícki pracovníci pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti vykonávajú všetky zdravotné úkony pre správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia pacienta alebo zlepšenia jeho stavu. Zdravotnícki pracovníci AdLa s.r.o. v maximálnej miere a podľa najlepších vedomostí konajú v prospech pacienta aj pri práci s biologickým materiálom, aby sa čo najpresnejšie určila správna diagnóza. Výsledky získané analýzou biologického materiálu sú spracovávané v súlade so schválenými pracovnými postupmi, so správnou laboratórnou a medicínskou praxou. Všetky výsledky poskytnuté v laboratóriu AdLa s.r.o. musia byť založené na skutočných analýzach, bez akéhokoľvek falšovania. Zdravotnícki pracovníci prísne dbajú na ochranu lekárskeho tajomstva a povinnosť zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa pri výkone svojho zdravotníckeho povolania dozvedeli. Poskytovať a sprístupňovať informácie možno len v prípadoch stanovených zákonom.

1.3 Vzťahy s obchodnými partnermi

AdLa s.r.o. v rámci podnikateľskej činnosti uznáva zásady poctivého obchodného styku a udržiava so svojimi obchodnými partnermi korektné a transparentné obchodné vzťahy. Pri rokovaní s obchodnými partnermi sa prísne dodržiavajú pravidlá protikorupčného správania. Pri plnení svojich záväzkov vychádza z platných právnych predpisov a platných zmluvných dojednaní, zachováva diskretnosť o dôverných informáciách, ktoré získal v tejto súvislosti, a to isté požaduje aj od svojich obchodných partnerov. Prípadné spory rieši zmierom.

1.4 Spolupráca s orgánmi verejnej moci a tretími stranami

Vo vzťahu k štátnym orgánom, orgánom miestnej samosprávy a iným verejným inštitúciám vystupujú zamestnanci AdLa s.r.o. slušne a korektne, v rámci svojich kompetencií poskytujú pravdivé informácie o svojej činnosti, v stanovených lehotách podávajú potrebné vyjadrenia, stanoviská, vysvetlenia, odpovede.

1.5 Korupcia, dary

Zamestnancom AdLa s.r.o. je prísne zakázané žiadať alebo prijímať dary, peňažné alebo nepeňažné plnenia, osobné výhody či prospech od inej osoby (napr. obchodných partnerov, pacientov), ktoré ovplyvňujú alebo sa môže zdať, že ovplyvňujú plnenie ich povinností v súvislosti s výkonom ich zamestnania alebo ktoré vedú alebo by mohli viesť k porušeniu ich pracovnoprávnych povinností v AdLa s.r.o.. Rovnako je zamestnancom prísne zakázané sľubovať, ponúkať alebo poskytovať dary, peňažné alebo nepeňažné plnenia, osobné výhody či prospech inej osobe (napr. obchodnému partnerovi, štátnemu zamestnancovi), ktoré ovplyvňujú alebo sa môže zdať, že ovplyvňujú konanie takejto osoby v súvislosti s výkonom jej zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo ktoré vedú alebo by mohli viesť k porušeniu jej pracovnoprávnych či iných povinností. Za dar sa štandardne nepovažujú drobné reklamné predmety v celkovej hodnote menšej ako 30,- EUR ponúkané na rôznych vzdelávacích a prezentačných stretnutiach, pokiaľ sú vhodné a primerané podujatiu (napr. perá, zápisníky a pod.).

1.6 Ochrana osobných údajov

AdLa s.r.o. spracúva osobné údaje pacientov, klientov, obchodných partnerov v súlade so všeobecným nariadením o ochrane osobných údajov (GDPR), zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Pri spracúvaní osobných údajov sa dodržiavajú základné zásady, a to zásada zákonnosti, obmedzenia účelu spracúvania, minimalizácie osobných údajov, správnosti, minimalizácie uchovávaní, integrity a dôvernosti, ako aj zodpovednosti. AdLa s.r.o. chráni osobné údaje dotknutých osôb a prijíma primerané technické a organizačné opatrenia s cieľom zaistiť dostatočnú úroveň bezpečnosti osobných údajov. Prípadné bezpečnostné incidenty sa povinne evidujú, analyzujú, riešia a oznamujú v súlade so zákonnými a internými predpismi AdLa s.r.o..

1.7 Ochrana životného prostredia

AdLa s.r.o. dbá na dodržiavanie všetkých environmentálnych požiadaviek na výkon jeho činností, osobitne v oblasti nakladania s odpadmi pri ich predpísanej evidencii, triedení, recyklácii a likvidácii.

2. Zásady prístupu AdLa s.r.o. k zamestnancom

2.1 Pracovné prostredie

AdLa s.r.o. si uvedomuje, že svoje poslanie a ciele môže dosiahnuť len prostredníctvom svojich zamestnancov, a preto dbá, aby zamestnanci mali na prácu vytvorené dobré pracovné prostredie, v ktorom sa môžu realizovať a v ktorom sú vzťahy založené na vzájomnej dôvere, úcte a dodržiavaní základných ľudských práv. AdLa s.r.o. rešpektuje vo vzťahu k zamestnancovi platné právne normy, najmä Zákoník práce, platnú pracovnú zmluvu, interné predpisy a Mzdový predpis. Dohliada na to, aby výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov bol v súlade s dobrými mravmi a aby nikto tieto práva a povinnosti nezneužíval na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov. AdLa s.r.o. zastáva podľa platného Mzdového predpisu princíp spravodlivého odmeňovania zohľadňujúci zákonné mzdové nároky zamestnancov, ako aj kvalitu a množstvo vykonanej práce, dosiahnuté pracovné výsledky a zodpovedný prístup k plneniu pridelených pracovných úloh. V AdLa s.r.o. sa nevykonáva žiadna forma nelegálnej práce.

2.2 Zákaz diskriminácie

AdLa s.r.o. odmieta priamu či nepriamu diskrimináciu zamestnancov z dôvodu pohlavia, manželského stavu a rodinného stavu, sexuálnej orientácie, rasy, farby pleti, jazyka, veku, nepriaznivého zdravotného stavu alebo zdravotného postihnutia, viery, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania a vyžaduje dodržiavanie zákazu diskriminácie aj od svojich zamestnancov. AdLa s.r.o. garantuje, že žiadny zamestnanec nebude diskriminovaný v prípade, že bude uplatňovať svoje práva vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu, alebo v prípade, že oznámi nelegálnu, korupčnú alebo inú protispoločenskú činnosť.

2.3 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

AdLa s.r.o. sústavne zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia svojich zamestnancov pri práci a za týmto účelom prijíma potrebné opatrenia. Starostlivosť o bezpečnosť a zdravie zamestnancov pri práci a o zlepšovanie pracovných podmienok ako základných súčastí ochrany práce je stálou súčasťou plánovania a plnenia pracovných úloh. Pri plánovaní a vykonávaní opatrení v oblasti BOZP spolupracuje s odbornou externou firmou a pracovnou zdravotnou službou. AdLa s.r.o. súčasne informuje zamestnancov o nebezpečenstvách vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a o opatreniach na ochranu pred ich účinkami, čo zahŕňa poučenie každého zamestnanca o predpisoch BOZP, pravidelné školenia a overovanie znalosti predpisov BOZP. Zamestnanci AdLa s.r.o. sú zároveň povinní pri

práci dbať o svoju bezpečnosť a zdravie a o bezpečnosť a zdravie osôb, ktorých sa ich činnosť týka a všetky predpisy BOZP dodržiavať. Zamestnanci sú povinní rešpektovať prísny zákaz používania alkoholu, omamných a psychotropných látok na pracovisku, vrátane zákazu príchodu do práce pod vplyvom týchto látok, pričom uvedený zákaz platí počas pracovného času aj mimo pracoviska (napr. zákaz požitia alkoholických nápojov na pracovnom obede a pod.). Na požiadanie sú zamestnanci AdLa s.r.o. povinní podrobiť sa vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky. Zároveň platí prísny zákaz fajčenia na všetkých pracoviskách spoločnosti AdLa s.r.o..

2.4 Sociálna politika a vzdelávanie

AdLa s.r.o. kladie veľký dôraz na podnikovú sociálnu politiku, ktorej cieľom je zabezpečiť starostlivosť o zamestnancov na pracovisku aj mimo neho. Medzi nástroje sociálnej politiky patria rôzne druhy príspevkov vo forme benefitov (na stravovanie, rekreačný príspevok). Za účelom realizácie sociálnej politiky je vytvorený sociálny fond, ktorého prostriedky sa čerpajú v súlade s platnými právnymi predpismi a internými smernicami AdLa s.r.o..

AdLa s.r.o. podporuje profesijný a osobný rast svojich zamestnancov, ktorý vytvára podmienky na ich lepšie uplatnenie a je predpokladom vykonávania kvalitnej práce. U zamestnancov, u ktorých to vyžaduje ich pracovné zaradenie, sa zabezpečuje prehlbovanie a zvyšovanie ich kvalifikácie formou školení, kurzov a ďalšieho vzdelávania externými organizáciami a vzdelávacími inštitúciami, podporuje sa účasť na konferenciách a vzdelávacích podujatiach, kde majú zamestnanci možnosť získania, výmeny alebo prezentácie svojich vedomostí.

3. Zásady správania sa zamestnancov

3.1 Všeobecné povinnosti zamestnancov

Zamestnanci AdLa s.r.o. vykonávajú svoje pracovné úlohy v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pracovnou zmluvou, internými predpismi AdLa s.r.o. a týmto Etickým kódexom. Svoje pracovné úlohy si plnia riadne a včas, a za týmto účelom využívajú celú dĺžku pracovnej doby. Majú k práci zodpovedný a profesionálny prístup. Žiadny zamestnanec nesmie zneužiť svoje postavenie alebo funkčné zaradenie vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu vo svoj vlastný prospech. Zamestnanci zachovávajú zásady protikorupčného správania a zdržiavajú sa konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmov.

3.2 Vzťahy medzi zamestnancami navzájom

Zamestnanci AdLa s.r.o. sa voči sebe navzájom správajú v súlade s pravidlami slušného správania, vzájomne sa rešpektujú, udržiavajú medzi sebou korektné vzťahy, pomáhajú služobne mladším zamestnancov v procese ich zaškolenia, pri riešení spoločných pracovných úloh komunikujú a vytvárajú na pracovisku dobrú atmosféru. Zamestnanci nevyvolávajú medzi sebou zbytočné konflikty. Ak však konflikt medzi zamestnancami vznikne, snažia sa ho vyriešiť pokojným spôsobom, prípadne požiadajú svojho nadriadeného o pomoc pri jeho urovnaní. Každý zamestnanec AdLa s.r.o. rešpektuje svojho nadriadeného, vykonáva ním prideleného úlohy a akceptuje jeho rozhodnutia v rámci vedenia pracoviska, ak sú v súlade s platnými právnymi predpismi. Vedúci zamestnanci nezneužívajú svoje postavenie voči svojim podriadeným, pridávajú im pracovné úlohy podľa ich pracovného zaradenia, poskytujú im všetky dostupné informácie, aby mohli pridelené pracovné úlohy plniť, pravidelne ich informujú o nových predpisoch platných pre dané pracovisko, objektívne hodnotia splnenie pracovných úloh, motivujú ich k práci a podporujú ich rast. Svojim správaním a prístupom k práci sú vzorom pre podriadených zamestnancov a pomáhajú udržiavať na pracovisku dobré vzťahy. Žiadny zamestnanec nesmie iného zamestnanca diskriminovať, šikanovať, fyzicky ani verbálne napádať, používať neslušné, urážlivé alebo vulgárne výrazy, zastrašovať, ponižovať alebo ho zosmiešňovať, sexuálne obťažovať, vytvárať mu prekážky pri plnení pracovných úloh, alebo inak znepriemňovať život na pracovisku. Vedúci zamestnanec sa musí tiež vyvarovať úmyselnému zadávaniu pracovných úloh, ktoré nie je možné objektívne splniť, alebo ktoré sú naopak hlboko pod úrovňou kvalifikácie zamestnanca, neprimeraným postihom, nedôvodnému nerovnakému zaobchádzaniu s niektorými zamestnancami, šikanovaniu podriadených a inému zakázanému konaniu nadriadeného zamestnanca voči podriadenému .

3.3 Oznámenie neetického správania

Zamestnanci AdLa s.r.o. oznamujú akékoľvek porušenie tohto Etického kódexu alebo podozrenie naň svojmu nadriadenému alebo priamo vedeniu AdLa s.r.o.. Oznámenie neetického správania sa môže urobiť písomne alebo ústne. Nadriadený zamestnanec alebo vedenie spoločnosti sú povinní skutočnosti uvedené v oznámení prešetriť a prijať príslušné opatrenia. Pokiaľ to povaha oznámených skutočností umožňuje, je nutné zachovať anonymitu oznamujúceho zamestnanca AdLa s.r.o.. Zamestnanci berú na vedomie, že v oznámení o neetickom správaní sa nesmú uvádzať vedome nepravdivé, zavádzajúce a skresľujúce skutočnosti.

4. Záverečné ustanovenia

1. Každý zamestnanec AdLa s.r.o. je povinný oboznámiť sa s obsahom Etického kódexu a dodržiavať jeho ustanovenia. Etický kódex je pre zamestnancov dostupný na každom pracovisku u nadriadeného a na internete spoločnosti AdLa s.r.o..
2. Neoddeliteľnou súčasťou tohto Etického kódexu sú prílohy č. 1 a 2.
3. Tento Etický kódex nadobúda účinnosť dňa 01.08.2024.

Príloha č. 1 k zákonu č. 578/2004 Z. z.

ETICKÝ KÓDEX ZDRAVOTNÍCKEHO PRACOVNÍKA

Poslaním zdravotníckeho pracovníka je vykonávať zdravotnícke povolanie svedomito, statočne, s hlbokým ľudským vzťahom k človeku, v súlade s právnymi predpismi, s dostupnými poznatkami lekárskej vedy a biomedicínskymi vedami a s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, v ktorom poskytuje zdravotnú starostlivosť. Všeobecné povinnosti zdravotníckeho pracovníka

(1)

Stavovskou povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je profesionálna starostlivosť o zdravie jednotlivca a spoločnosti v súlade so zásadami ľudskosti, v duchu úcty k ľudskému životu od jeho počiatku až do konca s rešpektovaním dôstojnosti ľudského jedinca.

(2)

Povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je zachovávať život, chrániť, podporovať a obnovovať zdravie, predchádzať chorobám, mierniť utrpenie bez ohľadu na národnosť, rasu, vierovyznanie, sexuálnu orientáciu, politickú príslušnosť, spoločenské postavenie, morálnu či rozumovú úroveň a povesť pacienta.

(3)

Zdravotnícky pracovník pri výkone svojho povolania

svojich pacientov.

(4)

Zdravotnícky pracovník nesmie predpisovať a podávať lieky, od ktorých vzniká závislosť, alebo také lieky, ktoré majú účinky dopingového, na iné ako liečebné účely.

(5)

Zdravotnícky pracovník u nevyliciteľne chorých a zomierajúcich zmierňuje bolesť, rešpektuje ľudskú dôstojnosť, prania pacienta v súlade s právnymi predpismi a zmierňuje utrpenie. Eutanázia a asistované suicidium sú neprípustné.

(6)

Zdravotnícky pracovník, ktorý vykonáva povolanie, je povinný dbať o svoj odborný rast a sústavne sa vzdelávať.

(7)

Zdravotnícky pracovník je povinný pri výkone povolania primerane chrániť zdravotnú dokumentáciu pred neoprávnenou zmenou, zničením alebo zneužitím.

(8)

Zdravotnícky pracovník nesmie sám alebo po dohovore s inými ordinovať neúčelné diagnostické, liečebné ani iné výkony.

(9)

Pri predpisovaní a odporúčaní liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín sa zdravotnícky pracovník nesmie riadiť komerčnými hľadiskami, ale výlučne poznatkami lekárskej vedy, profesionálnym úsudkom, svojím svedomím a potrebou pacienta.

postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(4)

Povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je byť za všetkých okolností vo svojich profesionálnych rozhodnutiach nezávislý, zodpovedný a spoľahlivý.

(5)

Zdravotnícky pracovník pomáha pacientom uplatňovať právo slobodného výberu zdravotníckeho pracovníka.

Zdravotnícky pracovník a výkon jeho povolania

(1)

Zdravotnícky pracovník v rámci svojej odbornej spôsobilosti a kompetencie vykonáva preventívne výkony, diagnostické výkony, liečebné výkony spôsobom zodpovedajúcim súčasným poznatkom vedy.

(2)

Zdravotnícky pracovník plní svoje povinnosti aj v situáciách verejného ohrozenia a pri katastrofách prírodnej alebo inej povahy.

(3)

Od zdravotníckeho pracovníka nemožno vyžadovať taký výkon alebo spoluúčasť na ňom, ktorý odporuje jeho svedomiu okrem prípadov bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia osôb. Ak zdravotnícky pracovník uplatní výhradu svedomia, je povinný o tejto skutočnosti informovať svojho zamestnávateľa a pri uplatnení výhrady svedomia pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti aj

(10)

Zdravotnícky pracovník sa môže zúčastňovať na prezentácii odborných zdravotníckych tém na verejnosti, v tlači, rozhlase a televízii a na diskusiách k nim.

(11)

Zdravotnícky pracovník nemôže používať nedôstojné praktiky smerujúce k rozšíreniu počtu pacientov. Je zakázané takéto aktivity iniciovať prostredníctvom druhých osôb. Reklama a inzercia súkromnej praxe, zdravotníckych zariadení a používaných diagnostických a liečebných metód sú povolené. Reklama musí byť pravdivá, striedma, výsostne informujúca a nesmie mať znaky nekalej súťaže. Text reklamy a jej zverejnenie nesmú znížiť vážnosť povolania zdravotníckeho pracovníka.

(12)

Zdravotnícky pracovník si musí byť vedomý svojho postavenia, svojej úlohy v spoločnosti a svojho vplyvu na okolie.

Zdravotnícky pracovník a pacient

(1)

Zdravotnícky pracovník si vo vzťahu k pacientovi plní svoje profesionálne povinnosti.

(2)

Zdravotnícky pracovník sa k pacientovi správa korektne, s pochopením, s rešpektovaním intimity a trpezlivosťou a neznižuje sa k hrubému alebo nemravnému konaniu.

Zdravotnícky pracovník rešpektuje pacienta ako rovnocenného partnera so všetkými občianskymi právami i povinnosťami vrátane zodpovednosti za svoje zdravie.

(3)

Zdravotnícky pracovník nesmie pomáhať porušovaniu cti a dôstojnosti človeka alebo sa na ňom zúčastňovať. Každý zdravotnícky pracovník je povinný oznámiť príslušným orgánom podozrenie z hrubého alebo krutého zaobchádzania a týrania pacienta, a to najmä maloletej osoby a osoby zbavenej spôsobilosti na právne úkony.

(4)

Zdravotnícky pracovník je povinný v rozsahu svojich kompetencií zrozumiteľným spôsobom poučiť pacienta alebo jeho zákonného zástupcu o charaktere ochorenia, zamýšľaných diagnostických a liečebných postupoch vrátane rizík o uvažovanej prognóze a o ďalších dôležitých okolnostiach, ktoré môžu nastať v priebehu diagnostiky a liečby.

(5)

Zdravotnícky pracovník je povinný získať informovaný súhlas pacienta, jeho zákonného zástupcu alebo splnomocneného zástupcu pred poskytnutím nezvratného zdravotníckeho výkonu.

(6)

Zdravotnícky pracovník nijakým spôsobom nesmie zneužiť dôveru a závislosť pacienta. Všetky informácie získané pri výkone povolania sú dôverné počas života pacienta, ako aj po jeho smrti.

Vzťahy medzi zdravotníckymi pracovníkmi

(1)

Základom vzťahov medzi zdravotníckymi pracovníkmi je vzájomné uznávanie jednotlivých zdravotníckych profesií, čestné, slušné a spoločensky korektné správanie spolu s kritickou náročnosťou, rešpektovaním kompetencií a priznaním práva na odlišný názor.

(2)

Zdravotnícki pracovníci, ktorí súčasne alebo následne vyšetrujú, liečia alebo ošetrujú toho istého pacienta, vzájomne spolupracujú.

(3)

Zdravotnícki pracovníci sú povinní požiadať ďalšieho zdravotníckeho pracovníka o konzílium vždy, keď si to vyžadujú okolnosti a pacient s tým súhlasí. Majú právo navrhnúť osobu konzultanta. Závery konziliárneho vyšetrenia majú byť dokumentované písomne a je povinnosťou informovať o nich pacienta s osobitným dôrazom v prípadoch, keď sa názory zdravotníckych pracovníkov rôznia.

(4)

Zdravotnícki pracovníci nesmú poskytovať zdravotnú starostlivosť za prítomnosti osoby, ktorá nie je zdravotníckym pracovníkom. Výnimkou z uvedených zásad je osoba, ktorá zdravotníckemu pracovníkovi umožňuje poskytnúť prvú pomoc, alebo taká osoba, ktorá sa v zdravotníckom zariadení vzdeláva, a ďalšia osoba, s ktorej prítomnosťou pacient súhlasí.

(5)

Zdravotnícky pracovník nesmie podporovať činnosť nezdravotníckeho pracovníka vykonávajúceho činnosť, ktorú môže vykonávať len zdravotnícky pracovník.

Lekár, zubný lekár a ostatní pracovníci v zdravotníctve

(1)

Lekár a zubný lekár nesmú poskytovať zdravotnú starostlivosť za prítomnosti osoby, ktorá nie je lekárom alebo zubným lekárom a nepatrí k zdravotníckym pracovníkom. Výnimkou z uvedených zásad je osoba, ktorá lekárovi a zubnému lekárovi umožňuje poskytnúť prvú pomoc, alebo taká osoba, ktorá sa u lekára vzdeláva alebo pracuje, a ďalšia osoba, s ktorej prítomnosťou pacient súhlasí.

(2)

Zdravotnícky pracovník nesmie podporovať osoby vykonávajúce činnosť, ktorú môže vykonávať len zdravotnícky pracovník.

Príloha č. 2

CHARTA PRÁV PACIENTOV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Charta práv pacientov v Slovenskej republike bola prijatá vládou Slovenskej republiky 11. apríla 2001 uznesením číslo 326.

PREAMBULA

Zdravie je jednou z najdôležitejších ľudských hodnôt. Podľa definície Svetovej zdravotníckej organizácie je zdravie stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody a nielen neprítomnosť choroby alebo postihnutia. Každý je zodpovedný za ochranu a podporu vlastného zdravia, ale zároveň sa očakáva, že spoločnosť k tomu zabezpečí primerané podmienky. Každý má právo na zdravé životné podmienky a zdravé životné prostredie, na ochranu zdravia, na zdravotnú starostlivosť a zodpovedajúcu pomoc v prípade choroby, ohrozenia chorobou alebo ak je poškodenie zdravia trvalé. Pod ochranou zdravia treba chápať všeobecne prevenciu a primárnu prevenciu osobitne, ako i predchádzanie poškodenia zdravia. Obnova zdravia je liečebný proces vrátane rehabilitácie (dlhodobá obnova zdravia). Jednotlivé práva pacientov v zdravotnej starostlivosti sa zakladajú na práve človeka na ľudskú dôstojnosť, na sebaurčenie a na autonómiu. Právo na zdravotnú starostlivosť sa definuje ako právo na využívanie výhod zdravotníckeho systému a zdravotníckych služieb, ktoré sú v štáte dostupné. Každý má mať právo na prístup k takému štandardu zdravotnej starostlivosti, ktorý je v súlade s právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike a so súčasným stavom lekárskej vedy. Pri uplatňovaní práv možno pacientov podrobiť iba takým obmedzeniam, ktoré sú v súlade s Deklaráciou ľudských práv. Právo na zodpovedajúcu kvalitu zdravotnej starostlivosti znamená, že práca zdravotníckych pracovníkov musí byť na vysokej profesionálnej úrovni. Cieľom zdravotníckej legislatívy je zaručiť, aby právne predpisy odrážali uvedené princípy.

ČLÁNOK 1

Ludské práva a slobody pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

1. Každý má právo, aby sa jeho základné ľudské práva a slobody pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti rešpektovali.
2. Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa zakazuje akákoľvek diskriminácia vodu rasy, farby pleti, pohlavia, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu, sexuálnej orientácie alebo iného postavenia.

ČLÁNOK 2

Všeobecné práva pacientov

Každý, kto je telesne alebo duševne chorý alebo postihnutý alebo kto je ohrozený takýmto stavom, sa považuje za pacienta a má právo na preventívnu starostlivosť, diagnostiku a liečbu v záujme obnovy

zdravia alebo zmiernenia následkov takéhoto stavu alebo zabránenia ďalšieho zhoršovania stavu.

1. Pacient má právo na takú ochranu zdravia, vrátane prevencie, akú zaručujú právne predpisy upravujúce zdravotnú starostlivosť.
2. Pacient má právo usilovať sa dosiahnuť najvyššiu možnú úroveň zdravia.
3. Pacient má právo na poskytnutie zdravotnej starostlivosti na základe svojho zdravotného stavu a podľa stupňa zdravotného postihnutia. Štát vytvára podmienky na to, aby sa zdravotná starostlivosť poskytovala na odbornej úrovni, plynulo, sústavne a aby bola dostupná.
4. Pacient má právo na rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti.
5. Pacient má právo na výber a zmenu lekára a zdravotníckeho zariadenia s výnimkou obmedzení, ktoré ustanovuje osobitný zákon.
6. Pacient má v prípade vážneho ohrozenia života alebo zdravia právo na lekárske ošetrovanie v ktoromkoľvek čase v najbližšom zdravotníckom zariadení.
7. Pacient má právo na to, aby ho lekár poskytujúci ambulantnú zdravotnú starostlivosť v prípade potreby odoslal na vyšetrenie k lekárovi poskytujúcemu sekundárnu a následnú zdravotnú starostlivosť.
8. Pacient má právo zúčastňovať sa procesu zdravotnej starostlivosti, spolurozhodovať o jej poskytovaní a liečení.
9. Pacient má právo na zdravotnú starostlivosť, ktorá sa vyznačuje vysokou profesionálnou úrovňou, využívaním modernej techniky, ale aj dôstojným, etickým a humánnym prístupom.

ČLÁNOK 3

Právo na informácie

Informácie o poskytovaných zdravotníckych službách a dostupnej liečbe sú verejné, aby ich mohol využívať každý na základe princípov uvedených v článku 1 a v článku 2.

1. Pacient má právo byť jemu zrozumiteľným spôsobom informovaný o svojom zdravotnom stave, vrátane povahy ochorenia a potrebných zdravotných výkonoch, na požiadanie aj písomnou formou. V prípade maloletých pacientov alebo pacientov pozbavených spôsobilosti na právne úkony, prípadne s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony je potrebné zvoliť vhodnú formu informácie a informovať zákonného zástupcu.
2. Pacient má právo byť informovaný o nákladoch poskytnutých zdravotníckych služieb a o cene liekov a zdravotníckych pomôcok, ktoré uhrádza. Zdravotnícke zariadenie je povinné umiestniť na viditeľnom mieste cenník vybraných výkonov zdravotnej starostlivosti, ktoré uhrádza pacient.
3. Pacient má právo nebyť informovaný v prípade, že o to požiada. Vyhlásenie pacienta, že si neželá byť informovaný, je potrebné urobiť v písomnej alebo v inak preukázateľnej forme. Ak pacient odmietne úplné poučenie, lekár je povinný poskytnúť mu vhodné poučenie. Spôsob poučenia pacienta treba zaznamenať

do zdravotnej dokumentácie. Ak pacient oznámil, že nechce byť informovaný, informácie sa mu neposkytnú za predpokladu, že neposkytnutie informácie nebude na úkor samotného pacienta alebo iných osôb.

4. Pacient alebo jeho zákonný zástupca má právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie a robiť si z nej na mieste výpisky.

5. Pri prepustení zo zdravotníckeho zariadenia má pacient právo vyžiadať si písomnú správu o diagnóze, o priebehu ochorenia a liečbe svojho ochorenia.

6. V prípade úmrtia pacienta má právo nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie manžel, manželka, plnoleté osoby, ktoré s ním žili v čase úmrtia v spoločnej domácnosti a plnoleté deti, ak deti nie sú, tak rodičia.

ČLÁNOK 4

Súhlas pacienta

1. Informovaný súhlas pacienta je podmienkou každého vyšetrovacieho a liečebného výkonu.

2. Pacient má právo odmietnuť alebo prerušiť zdravotný výkon s výnimkou prípadov ustanovených platnými právnymi predpismi.

3. Ak sa súhlas pacienta nedá získať a zdravotný výkon je nevyhnutný a neodkladný, možno tento výkon urobiť aj bez súhlasu.

4. Odobrať orgány z tela živého darcu za účelom ich prenosu do tela inej osoby v záujme liečenia možno len vtedy, ak je darca plne spôsobilý na právne úkony a ak s takýmto odberom vyjadril svoj súhlas písomnou formou. Svoj súhlas môže darca pred odberom kedykoľvek odvolať.

5. Odobrať orgány z tiel mŕtvych na účely transplantácie alebo vedecko-výskumné ciele možno iba vtedy, ak osoba počas svojho života neurobila písomné alebo inak preukázateľné vyhlásenie, že s týmto zásahom do svojej telesnej integrity nesúhlasí.

6. Informovaný súhlas v písomnej forme je podmienkou zaradenia pacienta do vedeckovýskumných štúdií a zaradenia do vyučovania klinických predmetov. Tento súhlas môže pacient kedykoľvek odvolať.

ČLÁNOK 5

Súhlas v prípade pacientov, ktorí nie sú spôsobilí o sebe rozhodovať

1. Za maloletého pacienta alebo pacienta s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo pacienta pozbaveného spôsobilosti na právne úkony udeľuje súhlas jeho zákonný zástupca alebo opatrovník alebo osoba, ktorá má maloletého v pestúnskej starostlivosti.

2. Ak súhlas pacienta s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo súhlas zákonného zástupcu pacienta pozbaveného spôsobilosti na právne úkony nemožno dosiahnuť, je potrebný na výkon súhlas odborného konzília. Tento výkon možno urobiť aj bez tohto súhlasu, keď je bezprostredne ohrozený život pacienta.

ČLÁNOK 6

Dôvernosť

1. Všetky informácie o zdravotnom stave pacienta, diagnózach, liečbe a prognóze a aj všetky ostatné informácie osobného charakteru sú dôverné počas života pacienta aj po jeho smrti. Právo na dôvernosť údajov a na ich ochranu sa týka tak doby ich spracovania, ako aj výmeny údajov, zahŕňujúc právo ochrany údajov a informácií aj v počítačovej forme.

2. Údaje zo zdravotnej dokumentácie možno poskytnúť na základe písomného odôvodneného vyžiadania prokurátorovi, vyšetrovateľovi, policajnému orgánu alebo súdu formou výpisov.

3. Zdravotnícke zariadenie uchováva kompletnú zdravotnú dokumentáciu o pacientovi po dobu 50 rokov po úmrtí pacienta.

4. Informácie o pacientovi a prístup k jeho zdravotnej dokumentácii sa môžu poskytnúť pre štatistické a vedecké účely v súlade s platnými právnymi predpismi.

ČLÁNOK 7

Liečba a starostlivosť

Každý má právo na takú zdravotnú starostlivosť, akú vyžaduje jeho zdravotný stav, vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti a aktivít na podporu zdravia. Zdravotnícke služby musia byť dostupné a poskytovať sa na princípe rovnosti, bez diskriminácie a podľa finančných, ľudských a materiálnych zdrojov v spoločnosti.

1. Pacient má právo vedieť základné údaje (meno a priezvisko) o pracovníkoch v zdravotníctve, ktorí sa o neho starajú a liečia ho.

2. Po prijatí do zdravotníckeho zariadenia sa vyšetrovanie, liečba a prípadný pobyt pacienta v zdravotníckom zariadení uskutočňuje v súlade so zásadami práva na ľudskú dôstojnosť a na zachovanie intimity pacienta. Zdravotné výkony sa zo strany zdravotníckych pracovníkov poskytujú v súlade so zásadami etického a dôstojného prístupu.

3. Pacient má právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti s ohľadom na jeho zdravotný stav a) v dohodnutom alebo v primeranom čase b) podľa dohodnutých a odsúhlasených podmienok v čo najkratšom čase, ak ide o akútny alebo život ohrozujúci stav.

4. Po dohode so zdravotníckym zariadením má žena právo, aby s ňou pri pôrode bola dospelá osoba, ktorú si vyberie.

5. Pacient má právo na primerané pokračovanie liečby, vrátane spolupráce medzi rôznymi zdravotníckymi zariadeniami.

6. Pacient má právo využívať podporu svojej rodiny a priateľov počas poskytovania zdravotnej starostlivosti pri dodržiavaní podmienok ustanovených zdravotníckym zariadením.

7. Ak pominú dôvody na ďalší pobyt pacienta v zdravotníckom zariadení, pacient musí byť informovaný o dôvodoch svojho prepustenia alebo presunu do iného zdravotníckeho zariadenia a o ďalšom liečebnom postupe spôsobom, ktorý je v súlade s platnými právnymi predpismi.

8. Aj je do ústavnej starostlivosti prijaté dieťa mladšie ako šesť rokov, možno s ním prijať na základe odporúčania jeho ošetrojúceho lekára aj sprievodcu. Pri prijatí dieťaťa staršieho ako šesť rokov a dieťaťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, možno po posúdení jeho psychického a fyzického stavu s ním prijať na základe odporúčania jeho ošetrojúceho lekára a so súhlasom revízneho lekára aj sprievodcu. Pobyt sprievodcu sa považuje za ústavnú starostlivosť.

ČLÁNOK 8

Starostlivosť o nevyliciteľne chorých a umierajúcich

1. Pacient má právo v nevyliciteľnom štádiu ochorenia na takú úľavu a zmiernenie bolestí, ktoré zodpovedajú súčasným vedomostiam a možnostiam zdravotnej starostlivosti o umierajúcich.

2. Nevyliciteľne chorý a umierajúci pacient má právo na humánnu starostlivosť.

3. Pacient má právo, aby ho v posledných chvíľach života sprevádzala osoba podľa jeho želania.

4. Pacient má právo na dôstojné umieranie.

5. Pacient má nárok na dôstojné rešpektovanie písomnej žiadosti nebyť resuscitovaný alebo odmietnuť aplikáciu liečebných zákrokov a postupov. Ak pacient napriek náležitému vysvetleniu odmieta potrebnú zdravotnú starostlivosť, lekár si od neho vyžiada vyjadrenie o jeho odmietnutí v písomnej alebo v inak preukázateľnej forme.

ČLÁNOK 9

Podávanie sťažností

1. Pacient má právo podať sťažnosť, ak sa domnieva, že sa porušilo jeho právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

2. Sťažnosť môže pacient podať riaditeľovi štátneho zdravotníckeho zariadenia, v ktorom sa mu poskytla zdravotná starostlivosť, štátnemu okresnému lekárovi, štátnemu krajskému lekárovi, Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky, stavovským organizáciám a ďalším inštitúciám.

ČLÁNOK 10

Náhrada škody

Pacient má na základe rozhodnutia súdu nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, podľa platných právnych predpisov.